BESTUUR DER BEDRIJFSVERENIGING VOOR DE METAALNIJVERHEID KATA L. J. MOUTHAAN

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 15ης Δεκεμβρίου 1976 *

Στην υπόθεση 39/76,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του «Centrale Raad van Beroep» της Ουτρέχτης προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Bestuur der Bedrijfsvereniging voor de Metaalnijverheid,

και

L. J. Mouthaan, κατοίκου Alphen-sur-le-Rhin,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία ορισμένων διατάξεων του κανονισμού 1408/71 του Συμβουλίου περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και στις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητος, και συγκεκριμένα των διατάξεων περί ανεργίας,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους H. Kutscher, πρόεδρο, A. M. Donner και P. Pescatore, προέδρους τμήματος, J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, G. Bosco και A. Touffait, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J.-P. Warner
γραμματέας: A. Van Houtte

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(Το μέρος που περιέχει τα πραγματικά περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με Διάταξη της 25ης Μαρτίου 1976 που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Μαΐου 1976, το Centrale Raad van Beroep υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία ορισμένων διατάξεων του κανονισμού 1408/71 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73) περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και στις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητος.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο δίκης σχετικά με το δικαίωμα παροχών ανεργίας ενός ευρισκομένου σε πλήρη ανεργία ολλανδού εργαζομένου ο οποίος, κατά τη διάρκεια της τελευταίας του απασχολήσεως, εξακολουθούσε μεν να κατοικεί στις Κάτω Χώρες, εργαζόταν όμως στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας σε ολλανδική επιχείρηση εγκατεστημένη στις Κάτω Χώρες.

3 Όταν η επιχείρηση αυτή πτώχευσε, ο εν λόγω εργαζόμενος τέθηκε στη διάθεση των υπηρεσιών απασχολήσεως του κράτους της κατοικίας και ζήτησε από τον αρμόδιο φορέα του κράτους αυτού την καταβολή των παροχών ανεργίας που προβλέπει ο ολλανδικός νόμος περί ανεργίας (Werkloosheidswet), καθώς και την καταβολή των καθυστερούμενων ημερομισθίων που του όφειλε ο εργοδότης του, δυνάμει του κεφαλαίου III Α του εν λόγω νόμου.

4 Ο αρμόδιος φορέας κοινωνικής ασφαλίσεως υποστήριξε ότι ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί να λάβει τις παροχές που προβλέπει ο ολλανδικός νόμος περί ανεργίας κατ' εφαρμογή του άρθρου 71, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, δεδομένου ότι δεν ήταν ασφαλισμένος κατά τη γερμανική κοινωνική νομοθεσία για την απασχόλησή του στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

5 Με το πρώτο ερώτημα το Δικαστήριο καλείται να κρίνει αν ο εργαζόμενος που βρίσκεται στην κατάσταση την οποία περιγράφει το εθνικό δικαστήριο και ο οποίος κατέστη άνεργος μπορεί να θεωρηθεί ως «εργαζόμενος» κατά την έννοια του άρθρου 1, α, του κανονισμού 1408/71, παρά το ότι δεν έχουν συμπληρωθεί οι κατά τη γερμανική νομοθεσία αναγκαίες διατυπώσεις υπαγωγής στο σύστημα ασφαλίσεως.

6 Το ερώτημα είναι με άλλα λόγια αν μπορεί να θεωρηθεί ως «εργαζόμενος» κατά την έννοια του κανονισμού 1408/71 ο μισθωτός εργαζόμενος, για τον οποίο δεν έχουν συμπληρωθεί οι αναγκαίες διατυπώσεις προκειμένου να αποκτήσει την ιδιότητα του ασφαλισμένου βάσει της νομοθεσίας στην οποία υπάγεται ή παραμένει υπαγόμενος δυνάμει του κανονισμού αυτού.

7 Το άρθρο 1, α, του κανονισμού 1408/71, δίνει τον ορισμό του «εργαζομένου» αναφερόμενο στα πρόσωπα που υπάγονται σε σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως, το οποίο εφαρμόζεται στους μισθωτούς ή έχει ιδρυθεί προς όφελός τους.

8 Με την αναφορά αυτή η εν λόγω διάταξη δεν περιορίζει την ιδιότητα του εργαζομένου κατά την έννοια του κανονισμού στα πρόσωπα που είναι πράγματι ασφαλισμένα βάσει ενός από τα προαναφερθέντα συστήματα, αλλά θεωρεί ως εργαζόμενο κάθε πρόσωπο στο οποίο εφαρμόζονται αυτά τα συστήματα.

9 Η υπαγωγή σε συστήματα αυτού του είδους σημαίνει, τόσο στα κράτη μέλη όσο και στην κοινοτική τάξη, την εφαρμογή επιτακτικού κανόνα που προβλέπει υποχρεωτική ασφάλιση των μισθωτών κατά ενός ή περισσοτέρων κινδύνων που αντιστοιχούν στους κλάδους κάποιου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

10 Επομένως η ιδιότητα του εργαζόμενου κατά την έννοια του κανονισμού 1408/71 θεωρείται κεκτημένη εφόσον ο εργαζόμενος πληροί τις ουσιαστικές προϋποθέσεις που καθορίζονται αντικειμενικά από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης στο οποίο υπάγεται ακόμη και αν δεν έχουν συμπληρωθεί οι αναγκαίες διατυπώσεις υπαγωγής σ' αυτό το σύστημα.

11 Στη συνέχεια το Δικαστήριο καλείται να κρίνει αν ο εργαζόμενος που βρίσκεται στην κατάσταση την οποία περιγράφει το εθνικό δικαστήριο μπορεί να αξιώσει παροχές ανεργίας βάσει του άρθρου 71, παράγραφος 1, β, ii, του κανονισμού 1408/71, ακόμη και αν δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ασφαλισμένος βάσει της γερμανικής νομοθεσίας.

12 Σύμφωνα με το άρθρο 71, παράγραφος 1, β, ii, του κανονισμού 1408/71, «ο εργαζόμενος πλην του μεθοριακού εργαζομένου ο οποίος ευρίσκεται σε πλήρη ανεργία και οποίος τίθεται στη διάθεση των υπηρεσιών απασχολήσεως στο έδαφος του κράτους μέλους όπου κατοικεί ή επιστρέφει στο έδαφος αυτό λαμβάνει παροχές σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού σαν να έχει ασκήσει εκεί την τελευταία του απασχόληση· οι παροχές αυτές καταβάλλονται από τον φορέα του τόπου κατοικίας και εις βάρος του».

13 Σύμφωνα με την ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1408/71, το άρθρο 71, παράγραφος 1, β, ii, σκοπεί να εξασφαλίσει στον εργαζόμενο, ο οποίος βρίσκεται σε κάποια από τις καταστάσεις που περιγράφονται σ' αυτό το άρθρο, το ευεργέτημα παροχών ανεργίας υπό συνθήκες που ευνοούν καλύτερα την αναζήτηση νέας εργασίας.

14 Προς τούτο η διάταξη αυτή προβλέπει ότι το σύστημα ασφαλίσεως ανεργίας που εφαρμόζεται στον εργαζόμενο αυτό είναι εκείνο που θεσπίζει η εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο υπάγονται οι υπηρεσίες απασχολήσεως στη διάθεση των οποίων τίθεται ο εργαζόμενος και στο έδαφος του οποίου κατοικεί ή επιστρέφει.

15 Δεδομένου ότι η εργασία που εκτελέστηκε κατά τη διάρκεια της τελευταίας απασχόλησης πρέπει να θεωρηθεί ως ασκηθείσα στο έδαφος του εν λόγω κράτους, το άρθρο 71, παράγραφος 1, β, ii, υπάγει το δικαίωμα παροχών του ενδιαφερομένου στην εθνική νομοθεσία του κράτους αυτού και όσον αφορά το ύψος και τη διάρκεια των παροχών και όσον αφορά τις προϋποθέσεις αποκτήσεως του δικαιώματος.

16 Επομένως στο δεύτερο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι ο εργαζόμενος που βρίσκεται σε πλήρη ανεργία, ο οποίος κατά τη διάρκεια της τελευταίας του απασχολήσεως εργαζόταν σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος της κατοικίας, σε επιχείρηση εγκατεστημένη στο τελευταίο αυτό κράτος και ο οποίος, για τη δραστηριότητα αυτή, υπαγόταν στη νομοθεσία του κράτους απασχολήσεως, μπορεί, δυνάμει του άρθρου 71, παράγραφος 1, β, ii, του κανονισμού 1408/71, να αξιώσει παροχές ανεργίας βάσει των διατάξεων της νομοθεσίας του κράτους στο οποίο κατοικεί και στο οποίο βρίσκονται οι υπηρεσίες απασχολήσεως, στη διάθεση των οποίων τίθεται.

17 Ερωτάται τέλος αν ο όρος «παροχές ανεργίας» του άρθρου 1, παράγραφος 1, ζ, του κανονισμού 1408/71, μπορεί να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι περιλαμβάνει παροχές του είδους των προβλεπομένων στο κεφάλαιο III Α του ολλανδικού νόμου περί ανεργίας.

18 Το κεφάλαιο III Α του νόμου αυτού προβλέπει την υποκατάσταση του αρμόδιου επαγγελματικού φορέα στις εκ της συμβάσεως εργασίας υποχρεώσεις του εργοδότη ο οποίος κατέστη αφερέγγυος, έναντι του εργαζομένου.

19 Σκοπός των διατάξεων αυτών είναι να επιτρέψουν στον εργαζόμενο στον οποίο οφείλονται ημερομίσθια μετά την πτώχευση του εργοδότη να εισπράξει την απαίτησή του εντός των ορίων του εν λόγω νόμου.

20 Η υποκατάσταση αυτή δεν εμφανίζει τα χαρακτηριστικά των παροχών ανεργίας κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, ζ, του κανονισμού 1408/71, που σκοπούν κυρίως να εξασφαλίσουν στον εργαζόμενο ο οποίος βρίσκεται σε ανεργία την καταβολή ποσών που δεν αντιστοιχούν με υπηρεσίες τις οποίες παρέσχε κατά τη διάρκεια της απασχολήσεώς του.

21 Επομένως στο τρίτο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι οι παροχές του είδους των περιλαμβανομένων στο κεφάλαιο III Α του ολλανδικού νόμου περί ανεργίας δεν αποτελούν «παροχές ανεργίας» κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, ζ, του κανονισμού 1408/71.

(παραλείπεται)

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με Διάταξη της 25ης Μαρτίου 1976 το Centrale Raad van Beroep, αποφαίνεται:

1) Η ιδιότητα του εργαζόμενου κατά την έννοια του κανονισμού 1408/71 θεωρείται κεκτημένη εφόσον ο εργαζόμενος πληροί τις ουσιαστικές προϋποθέσεις που καθορίζονται αντικειμενικά από το σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως στο οποίο υπάγεται ακόμη και αν δεν έχουν συμπληρωθεί οι αναγκαίες διατυπώσεις υπαγωγής στο σύστημα αυτό.

2) Ο εργαζόμενος που βρίσκεται σε πλήρη ανεργία, ο οποίος κατά τη διάρκεια της τελευταίας του απασχολήσεως εργαζόταν σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος της κατοικίας και σε επιχείρηση εγκατεστημένη στο τελευταίο αυτό κράτος και ο οποίος, για τη δραστηριότητα αυτή, υπαγόταν στη νομοθεσία του κράτους της απασχολήσεως, μπορεί, δυνάμει του άρθρου 71, παράγραφος 1, β , ii, του κανονισμού 1408/71, να αξιώσει παροχές ανεργίας κατά τις διατάξεις της νομοθεσίας του κράτους στο οποίο κατοικεί και στο οποίο βρίσκονται οι υπηρεσίες απασχολήσεως στη διάθεση των οποίων τίθεται.

3) Οι παροχές του είδους των περιλαμβανομένων στο κεφάλαιο III Α του ολλανδικού νόμου περί ανεργίας, που έχουν ως σκοπό να επιτρέψουν στον εργαζόμενο στον οποίο οφείλονται ημερομίσθια μετά την πτώχευση του εργοδότη του να εισπράξει εντός των ορίων που θέτει ο νόμος αυτός την απαίτησή του, δεν αποτελούν «παροχές ανεργίας» κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, ζ, του κανονισμού 1408/71.

Κρίθηκε από το Δικαστήριο στο Λουξεμβούργο στις 15 Δεκεμβρίου 1976.

Kutscher Donner Pescatore Mertens de Wilmars

Sørensen Mackenzie Stuart O'Keeffe

Bosco Touffait

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Δεκεμβρίου 1976.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο Πρόεδρος
H. Kutscher